

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

20. De ijs quæ inte Canonico, & Diuino sunt Rom. Pont. reseruata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

Francorum Childerico non esse Romani Pontificis auctoritate regnum ademptum, & Pipino datum, sed Procerum suffragiis Childericum regno priuatum, in monasterium detrosum fuisse, & Pipinum Regem creatum. Nam Ado Viennensis in Chronico, anni 749. ita scriptum reliquit: [Pipino, per Brocardum Herbipolentem Episcopum ad sedem Apostolicam referente, Zacharias Papa respondit: Regem potius illum debere vocari, qui reipublica regeret: Vnde per consilium Legatorum, & Zachariae Franci Pipinum sibi regem constituerunt.] Et Sigebertus in Chronico anni 750 Childericus, inquit, Rex Francorum in Monachum tonsuratur: Pipinus Princeps auctoritate Apostolica & electione Francorum à S. Bonifacio Moguntino archiepiscopo in regem ungitur, & consecratur. Aymonius lib. 4. cap. 61. refert, Pipinum Procerum suffragiis fuisse regem electum. Glossa eadem in cap. Alius supra citato in verbo. Deposuit, ait: Dicitur deposuisse, quia deponentibus confestim. His argumentis Marcellus Patavinus olim in lib. de translatione Imperii. cap. 6. & postea Hottomannus in sua Francogallia. cap. 13. tentantur, commentum esse, quod dicitur de Zacharia, qui Francorum regem Childericum è regno deiecerit, Pipinum creati iussit: Quoniam vera, inquit, historia est, Procerum, & ciuitatum suffragiis, in publicis Comitibus Pipinum esse regem electum; & regnum Childerico abrogatum. Sed profecto Marcellus, & Hottomannus nihil aliud contendunt, nisi schisma, & haeresim etiam in Ecclesia excitare. In primis Sigebertus, quem pro illi auctores citant, plane & aperte testatur, auctoritate Apostolica, & electione Francorum Pipinum Principem electum: ergo electionem dicit auctoritate Apostolica factam. Et Regino in Chronico: Iussit, inquit, Papa per auctoritatem Apostolicam Pipinum regem creati, & Sanctae unionis oleo ungi, ne perturbaretur Christianitatis ordo. Lambertus anno 748. Pipinus, ait, decreto Zachariae per unctorem S. Bonifacii Archiepiscopi rex appellatus est, qui antea Maior domus vocabatur. Idem Marianus Scotus. Abbas Vipspergensis anno 750. Zachariae consilium, auctoritate sua iussit Pipinum regem constitui. O. ho Frisingensis libro 4. cap. 22. Zacharias consilium respondit, & ipsius auctoritate Pipinus à Benifacio Archiepiscopo Moguntino, & aliis Regni Principibus in regem eligitur. Idem quoque refert Landolphus.

Tota igitur quaestio est, An Childericus sit è regno pulsus, & Pipinus rex creatus consilio tantum & consensu Romani Pontificis, an vero eius tantum iussu, & auctoritate? Non negamus nos, quod falso Marcellus & Hottomannus putarunt Pipinum esse communi ciuitatum, & Procerum suffragio regem electum, sed accedente quoque Zachariae Pontificis auctoritate. Negant id auctoritate Pontificis factum, sed consilio dumtaxat, timent vbi nihil timere debent. Timent ne penes Romanum Pontificem sit libera potestas eligendorum, mutandorum, & creandorum regum; cum tamen, inquit, Francorum reges regnum Pontifici acceptum non referant. Timent, quod putant Bonifacium Octauum in constitutione. Vnam sanctam, de Maiori. & Obed. inter Extrauagantes communes, sanxisse, posse Romanum Pontificem libere reges & principes constituere, & regnum adimere. Et citant Platynam dicentem de Bonifacio Octauo. Moritur Bonifacius ille, qui Imperatoribus, Regibus, Principibus, Nationibus, & Populis timorem incutebat, quique dare Regnum, & auferre pro arbitrio suo conabatur. Sic ille. Sed nihil est quod timeant. Nec enim catholici vnquam tradiderunt, posse Romanum Pontificem pro suo arbitrio regna dare, vel tollere, sed tantum id posse certis ex causis: atque id iuris & potestatis à Christo accepisse. Nec Bonifacius Octauus in sua illa constitutione definiuit posse à Romano Pontifice pro libera sui animi voluntate reges institui & destitui, sed tantummodo iustis ex causis, quod idem iam ante Innocentius Tertius, & Innocentius Quartus constituerant: Et alii Pontifices multo antea fecerant. Nec mens Bonifacii fuit, vt Franci regnum Romano Pontifici acceptum referrent: sed vt agnoscerent, Christianos

reges, eo quod sint Christi oues, eius vicario esse subiectos, & eorum regna & impetia ita à Romano Pontifice pendere, vt iustis & certis ex causis abrogari & admissa sint.

Secundo alii obiciunt: Saepe in iure Canonico, & cituli legimus Imperium esse Dei concessa datum, adque ministerio, & opera populorum, vel militum Imperatorem eligentium, ergo Romanum Imperium non est Roman. Pontif. auctoritate constitutum. Respondet: nec in hoc etiam est quod haeretici calumniantur, quod non catholici Roman. Pontif. adulemur: nec enim negamus, Romanorum Imperium ante pontificiam potestatem esse institutum: sed contendimus, Imperatores, qua ratione Christiani sunt, supremo Christi vicario tanquam oues suo pastori subiecti, & tanquam filios suo patri subesse, & tanquam capiti membra. vnum est corpus Ecclesiae, huius corporis vnum est caput, quod est Rom. Pontif. non Imperator, & Imperium Romanum auctoritate Pontif. esse à Graecis in Germanos translatum fatemur. Notant ipsi haeretici id factum fuisse Roman. Pontif. auctoritate, sed principum Germanorum suffragiis, quamuis summi quoque Pontificis consilium & consensus accesserit: at haeretici veteres tradiderunt, id decreto & auctoritate Roman. Pontificis constitutum. Et quidni Pontificis auctoritate factum esse credamus, cum id iustitiae causa postulauerint? Erant enim Graeci Imperatores magna ex parte Schismatici, haeretici, sacrilegi, Romanae, & Latinae Ecclesiae infectores, hostes: Communis item Italiae pax, tranquillitas, & salus perturbabatur periclitabaturque, Sarracenis & aliis impijs gentibus auidue in eam irruentibus, & hostilibus non solum animis, sed etiam armis oppugnantibus. Egebat ergo reipublica Christiana Imperatore, qui tanquam Ecclesiae patronus, & defensor eam protegeret, vteretur, conseruaret. Quibus ex causis, & id genus alijs ingenue profitemur, penes Romanum Pontificem esse potestatem non solum spirituales, qua subditos sibi Principes à sacris, & piorum communione prohibeat, & qua populos ipsi subiectos à Sacramenti, & iurifurandi religione & vinculo soluat: sed etiam qua possit regna abrogare, transfere, mutare, & dare, ob communem Ecclesiae, & reipubl. Christianae salutem, & ob Principum indignam administrationem.

C A P. XX.

De iis, quae iure Canonico, & diuino, sunt Romani Pontifici reseruata.

IVris Canonici Doctores alii plura, alii pauciora connumerant inter ea, quae soli Rom. Pontifici reseruantur. Gloss. in cap. 1. & in cap. Quod translationem, de transit. Episcop. & in cap. si quis vnus, de excess. Prala. vnde cum tantum recenseret huius vericulis contenta.

Restituit Papa solus deponit, & ipse, Articulos soluit: Synodum celebrat Generalem, Transfert, & mutat: Appellat nullus ab ipso, Diuidit, ac vnus: Eximit atque probat.

Hos etiam vericulos ponit Goffredus in summa. Reuerentius vero viginti quatuor testatur ex Iure Pont. Rom. reseruati. At Host. sexaginta refert his veribus inclusa.

Si sit Catholicus, Papam non iudicat vllus. Erigit, & subiecti Catholicos, & diuidit, vnus: Mutat vota Crucis: restituit, & eximit, ad se Maiores causa referuntur, legitimatque. Promouet, appellare vetat, prohibet profiteri. Depoñit, transfert, supplet, renouat illi Praesul, & exemptus, Simon, Iurans, anas beama. Vel proprium, vel legati, vel lex vtriusque Nequam participans, & si quem sponte saluat. Quemque Canon damnat, sibi soli quando reseruatur, Soluitur à Papa nec vnus quem regula damnat. Adhas suspensum, & cum causa referretur ad ipsum,

Rescripti

*Rescripti ac fidei dubium: confort bona plura,
Iritam infectum, legem condit generalem:
Approbat, Imperium firmat, deponit, & vngit.
Concilium generale facit, sancti quoque sanctos.
Eius non esse facit, non ens fore: pallia semper
Portat, concedit: legi nec subditur ulli.
Appellatur ad hunc medio sine, iudiciumque
Est pro lege suum, Monachum reuocat renuentem,
Matus adulterio soluit: generaliter arctat,
Et laxat quidquid sponsis notet Ordinat extra
Tempora, dando sacrum: promotum promouet idem,
Ordinat, atque die, qua consecratur, & ipse:
Viuenti, que locum concedit, iureque priuat:
Insignit, laico sacra donat, Ch. s'ona ministro.
Summa sede sedet, plenusque Vicarius extat.*

Et quamuis Speculator octoginta nouem privilegia Rom. Pont. connumeret: iustitiam a nem ea, quæ Hostien- sis prædictis verbis complexus est, breuiter explicare.

Primum est, Papam nemini sub jeci, & à nemine iudicari. *c. aliorum. 9. q. 4. nisi in crimine hæresis. c. Papa. d. 40.*

Secundum est: causas episcoporum, & superiorum Antistitum, hæc enim maiores in iure dicuntur ad ipsum referri, & ipsius sententia dirimi, & componi. Quare ipse solus è loco in locum episcopos transferit. *c. Quod translatio. 6. c. Inter corporalia. de Translat. idem iuris est de Translat. Abbatum exemptorum. Solus ipse episcopos, è gradu dignitatis deicit, c. quomodo. c. dudum. 3. q. 1. s. 6. & idem iuris est, de Abbatibus exemptis deiciendis, aut Ecclesias Cathedralis coniungit, aut diuellit, aut aliqua ratione mutat. *c. Quod translat. 6. c. 1. c. Inter corporalia. de Translat. Solus item ipse ecclesiam erigit & constituit cathed. c. felix. c. pre. 16. q. 1.**

Tertium: solus Papa mutat, aut soluit, aut laxat, aut redimit votum castitatis, aut peregrinationis Hierosolymitanæ, gratia iuandi Christianos quibus commorantur. *c. Quod super his. 6. c. ex multa. de voto. Iure quidem antiquo horum tantum duorum votorum relaxatio, vel commutatio, siue redemptio illi referuabatur: & commutatio, siue relaxatio, qua quis vobet in Religionem ingressum, aut peregrinationem, aut Constitutum Petri, & Pauli limina, vel ad S. Iacobum Apost. Compostellanum in Hispania, consuetudine ceperunt olim referuari: sed deinde hæc tria vota iure nouo in Constitut. Sixti IV. Roman. Pontif. referuantur. *Extra. Et si Dominici in te com. de pen. 6. remiss.**

Quartum: solus Papa eximit, & excipit aliquos à iure & potestate Episcoporum. *Glossa communi consensu recepta in cap. frater 16. q. 1. c. de Privileg. in 6. sic solus ipse eximit episcopos ab Archiepiscopis. c. frater 16. q. 1.*

Quintum: Omnes maiores causas ad sedem Adem Apostolicam referuntur. *c. 2. de translat. ca. Maiores. de Baptismo. c. 1. de iuramento Calumniam. Potro cause maiores sententur, quæ spectant ad articulos Fidei intelligendos, ad Canonicos libros discernendos: ad sensum sacrarum litterarum declarandum, approbandumque: ad interpretanda quæ dubia sunt, vel obscura in controuersis fidei, in iure Canonico, vel diuino; item ad declarandam, quæ ad sacramenta pertinent, videlicet, ad materiam, formam, ministrum, & alia huiusmodi. *24. quæst. 1. c. quoties.**

Sextum: solus Papa aliquos legitimis natalibus restituit, quod atinet ad ea, quæ spiritalia sunt. *c. per venerabilem. qui filii sunt legit.*

Septimum: Ipse solus restituit eos, qui solemniter titi sunt à Clericorum gradu deieci. *Gloss. in c. Ideo 2. q. 1. c. extra. s. ult. de Clericis non resid.*

Octauum: Solus ipse ad tres Ordines ecclesiasticos sacros promouere potest eos, qui nondum ad legitimam ætatem peruenerunt. *c. cum in cunctis, de Elect. aut eos, qui sunt bigami. c. 1. de bigamis in 6.*

Nonum: Nullus potest à sententia Roman. Pontificis

Az. or. Infit. Moral. Pars 2.

appellare. *capit. cuncta per mundum. 9. quæstion. 3.*

Decimum: solus ipse potest professionem Religionis irritam facere, hoc est, statuere, ne rata, & firma sit, si fiat ante certos ætatis annos, aut certa formula minime seruata, *communis sententia ex c. ad nostram. c. significatum, 6. cap. quia in insulis. de regulari.*

Vndecimum: solus ipse supplet, quod in contractibus defuit. *c. Illa quotidiana. de Elect. 6. cap. 1. de translat. hoc locum habet, quando aliquid quod ius Canonicum requirit, ac postulat, omisum est.*

Duodecimum: Ipse solus admittit renunciationes episcoporum, & aliorum etiam inferiorum, qui sunt ab Ordinariis exempti, *vt colligitur ex c. Si Abbatem. de Elect. in 6.*

Decimum tertium: Ipse solus remittit pœnas ob Simoniam in Ordine, vel beneficio contractas. *Quia Simoniacus 1. q. 1.*

Decimum quartum: Solus ipse relaxat, commutat, interpretatur iurandum in rebus & personis alicuius momenti, *c. venerabilem. s. eos. de Electio.*

Decimum quintum: Quem ipse anathemati subijcit, alius ab eo vinculo soluere non potest. *c. Inferior. dist. 21. 6. c. cum inferior. de maiorit. 6. obed.*

Decimum sextum: Quem ipse prudens, ac sciens salutat, ab omni interdicti & anathematis vinculo soluit. *Clemens. Si summus. de sent. excom.*

Decimum septimum: Nemo potest ab excommunicatione soluere, cuius absolutionem Rom. Pontificus Canonice referuauit. *c. nuper. de sent. excom.*

Decimum octauum: Nullus potest irregularitatem tollere contractam ob impedimentum notabile animæ vel corporis, vel ob vitium natalium, vel ob infamiam aut crimen manifestum atque notorium dignum dispositione, quam vocant, & adulterio grauius. *c. si Clerici. de iudicis. 6. ibi DD. cum Glossa. Vnde solus ipse dispensat cum eo, qui sciens bis Ordinem sacrum suscepit. c. saluberrimus. 1. q. 7. vel bis Sacramentum Confirmationis, vel baptismatis accepit. c. eos. c. quibus. de consec. dist. 4. vel ob homicidium voluntarium, aut membri humani amputationem. in c. miror. c. si quis viduam. dist. 50.*

Decimum nonum: Quando causa, vel per appellationem, vel alia ratione ad Papam defertur, siue deuoluitur, nemo potest eam dirimere, vel de ea sententiam ferre.

Vigesimum, Quæ sunt dubia, vel obscura in Rescriptis pontificiis, vel mandatis Apostolicis, ipse solus interpretatur. *c. pastoralis. de fide instrum. c. cum venisset. de iudicis. c. 1. de Confirmatio. vti.*

Vigesimum primum: Ipse solus potest beneficia, quæ incompatibilia iure dicuntur, vni eidemque clerico conferre: cuiusmodi sunt beneficia similia sub eodem lecto, hoc est, in eadem ecclesia constituta, *DD. in c. literas. de concess. praben. Duæ itidem Cathedralis. DD. in cap. dudum. de elect. Duæ parochiales, vel beneficia eorum animatum habentia vel dignitatem, Abbas in c. de multa de praben. nu. 19.*

ea item in quibus iure, privilegio, vel consuetudine quis residere, vel commorari debet. *Concil. Trident. Sess. 7. c. 2. 3. 4. ea item, quorum vnum sufficit ad clericum honeste sustentandum. Concil. Trident. Sess. 24. cap. 17.*

Praeterea ipse solus potest alteri ius conferre ad beneficium vacaturum, *cap. nulla. de concess. prab. cap. licet. 1. de praben. in 6.* Item, in beneficiis annuas pensiones constituere, & constitutas transferre, vel ius eas redimendi concedere: nam id *cap. primo, [ne beneficia sine diminutione conferantur.] prohibetur est. Item, beneficium ad certum tempus, non in perpetuum conferre. DD. in ca. cum temporalis. 7. q. 1. ca. 1. de Capoll. Monach. in 6.*

Vigesimum secundum: Ipse solus potest certis ex causis Regibus & Imperatoribus Regnum, aut Imperium adimere, id probat consuetudo in ecclesia recepta.

Vigesimum tertium: Ipse solus potest aliquem in Sanctorum caelitum numerum referre: hoc enim Sedi Apostolicæ referuauit Alexander III. *c. 1. de reliquiis 6. venerat. Sanctorum. Quidam olim sentierunt, id iuris esse penes Episco-*

pum in sua ditone: propterea quod *ca. 1. de Consec. d. 3.* dicitur: *Et illa festiuitates, quas singuli Episcopi in suis Episcopatibus, cum populo collaudauerint.* Glossa tamen *eo in loco*, & *c. ult. de reliq. & venera. Sancto.* & constans Canonici iuris interpretum sententia docet, id ad solum Rom. Pontificem pertinere. Verisimile videtur, olim Episcopos consecuisse aliquos in sanctorum hominum in regno caelesti regnantium numerum adscribere statim, vt euidenter constaret eos pro Christo mortem subisse. Colebantur vero illi tanquam Sancti, hoc est, festi & facti: illis dicantur templa, vel altaria in eorum honorem erigebantur; publica sacrificia super eorum corpora, ossa, cineres, & reliquias offerebantur, eorum corpora, vel reliquiae publico & solemniter reponerentur, asseruabantur & colebantur. Et quia hoc Episcopi faciebant, Alexander III. id Rom. Pontifici reseruauit.

Vigesimum quartum: Solus ipse Rom. Pontifex potest multa irrita facere: rescindit enim si beneficia conferantur ab Episcopo, qui interdum violauit: *cap. tanta, de excess. Pralato.* Auferre etiam nutu suo, ita vt factum valeat, potest beneficia prius obtenta: *ex ca. per principalem. 9. quest. 3. Glossa ibi. c. in memoriam d. 19. c. quam sit graue multa, de excess. Pralato. Decius in c. ult. de confirmat. vtili.* multa item e contrario alioqui non rata, sua auctoritate confirmat, ita vt vim & robur habeant, communis sententia est.

Vigesimum quintum: Ipsi sunt generales omnium Episcoporum consensus cogere, & habere. *distinct. 17. per multa capitula.*

Vigesimum sextum: Ipsi sunt omnibus Archiepiscopis pallium concedere: nam etiam si quatuor Patriarchae illud suarum ditionum Archiepiscopis conferre queant, non tamen omnibus in orbe terrarum constitutis. *c. anti-qua. de privilegii.*

Vigesimum septimum: Etiam Abbate, & Monachorum Consensu lauitis potest Monachum e Cenobio euocatum, & assumptum certae Ecclesiae praesumere, vel Episcopo, vel Principi adiutorem, & locum dare, vel apud se retinere. *c. per principalem. 9. q. 3.*

Vigesimum octauum: ad eum solum pertinet impedimenta matrimonium contra factum dirimentia tollere, ne vim & locum habeant. *ca. nos debet. de consang. & affi.*

Vigesimum nonum: Nullus, nisi Rom. Pontifex potest extra tempora aliquem ad Ecclesiasticos ordines promouere. *c. consultati. de tempor. ord.* Item extra tempora nullus nisi ipse potest sacros Ordines diebus profanis conferre. *c. 1. & 2. c. de eo. de Temporib. ordinat.* Nemo item potest vna eademque die aliquem ad sacros duos Ordines prouehere. *c. distictus. de temporibus ordinatio.* Neque potest aliquis duobus continenter diebus duos Ordines sacros dare, puta Diaconatum sabbato, & die Dominico Sacerdotium. *c. Litteras. de temporibus ordinat.* Item, solus Papa potest concedere, vt quis ordines accipiat ab Episcopo alieno. *c. consultationi. cit.*

Trigesimum: Nullus potest ad superiores Ordines promouere ordinatum a Papa, sine ipsius consensu. *Doctores in ca. Cum in distribuendis, de tempor. ordin.* quamuis hoc ex eo capite non colligatur, vt Glossa notauit. ibi enim agitur de Subdiacono Romanae ecclesiae subiecto ratione domicilii, vel beneficii.

Trigesimum primum: Solus Papa in die suae consecrationis potest ordines conferre. *quod sicut. & Praxera, de Elect.*

Trigesimum secundum: Eius solius est Abbatibus, & aliis inferioribus concedere Episcoporum insignia, mitram, baculum, & annulum. Vfus id probat, & communis sententia.

Trigesimum tertium: Solus ipse potest vnus auferre, & alteri concedere ex iusta causa. *c. cuncta. c. per prius. 9. q. 3.*

Trigesimum quartum: Ipse solus potest quaedam bona & iura Ecclesiastica laicis conferre, puta potest decimas partes fructuum ex beneficiis Eccl. iustis de causis Regibus & Principibus addicere. Item, potest Regi & Princi-

pi privilegium concedere, vt beneficia in Ecclesiis suae ditionis sita, obitu beneficiarii destituta, conferre queant. Potest etiam laico auctoritatem & potestatem dare, vt aliquos ex communicationis vinculo possit obstringere. *Borgas. de irregulari. p. 1. m. 40. vbi alios auferat.*

Trigesimum quintum: solus Papa potest committere presbytero, vt Christum consecrat, vel infirmorum oleum consecret, vel confirmationis Sacramentum ministrat, vel Minores Ordines conferat. *Abbas in c. ult. de consuet. qua-* quam quaestio in apud aliquos est dubia, an id etiam iuris possint quatuor Patriarchae delegare presbyteris sibi subiectis. Item, quaestio dubia est, an Papa queat presbytero concedere privilegium, quo possit sacros Ordines conferre. *c. de quibus libro proxime sequentem.*

Trigesimum sextum: solus ipse habet Sedem sibi a Domino traditam. *c. per venerabilem qui filii sunt legitimi, & ca. Monachos. de Baptis. & c. cum ad Monast. de statu Monach.*

Trigesimum septimum: Ipsi sunt Generales Conc. confirmare, & eius constitutiones probare vel improbare, & in te. petati, vt patet *ex dist. 17. per multa capitula. c. statutum. de elect. & de reser. 17. 6.* & aliorum scripta damnare e. *damnamus. de summa Trinit. & Fide Cathol. & c. Si Romanorum. d. 19. c. fraternitatis. de Har.*

Trigesimum octauum: Ipse solus absoluit Incedarios publico excommunicationis vinculo adstrictos. *cap. conquest. cap. 1. de sent. excom.*

Trigesimum nonum: Ipse solus potest concedere Monacho, vt claustra egeat ad inseruiendum Praelato, vel Principi. *c. qui resistit. 9. q. 3.* & vt Nouitius eligatur. *Abbas. c. officii. de elect.*

Quadragesimum: Ipse potest concedere, vt Monachus, laicus, vel clericus secularibus minoribus solum Ordinibus iniciatus, Episcopus creetur. *ca. miramur. d. 61. c. Valen. d. 13.*

Quadragesimum primum: Solus Papa indulget potest, vt qui excommunicationis maioris vinculo obstrictus; Ordines sacros sciens suscepit, vel sacris est operatus, suo munere & officio fungi possit. *cap. cum illorum. de sen. ex.*

Quadragesimum secundum: Solus Rom. Pontifex facultatem dare potest Monacho Apostatae, qui in Apostasia sacrum Ordinem recepit, vt minister queat in ordine recepto. *c. ult. de Apostata.*

Quadragesimum tertium: Solus Papa potest concedere, vt Religiosi professi, cenobium egressi ad audiendas leges, vel Medicinam, ad ordines promoueri queant. *cap. non magno. ne Cleric. vel Monach.* Idem iuris est de clericis secularibus dignitate, vel personatum, vel Patrociniale beneficium habentibus. *c. super specula. ne Cleric. vel Monach.*

Quadragesimum quartum: Solus Papa potest privilegium concedere, vt quis solatur a lege, qua quisque decimam partem fructuum soluere cogitur. *c. ex parte. & c. suggestum est. de decimis.*

Quadragesimum quintum: Ipsi sunt nouos Religiosorum Ordines approbare: hoc enim Innocent. III. in *Conc. Later. Sedi Apoll. reseruauit, vt habetur c. ult. de religio. de- mib.* propterea quod quidam nouos Ordines fundauerunt, & erexerant, qui in multis a recto veritate aberrauerant. Et alii nouorum quoque Ordinum inuentores sepe a Rom. Pontifice approbationem petierant, nec tamen impetraverant. Olim Religiosorum statuta & regulae ab Episcopo approbantur, ita vt quisq. in sua Diocesi non extra approbaretur.

Quadragesimum sextum: Nemo potest clericos adigere ad contribuendum aliquid etiam in utilitatem, vel necessitatem urbium, vel aliorum locorum, quamuis non suppetant laicorum facultates, nisi prius Romano Pont. consulto. *c. Aduersus. de immunit. Eccl.*

Quadragesimum septimum: Solus Papa potest plenissimas peccatorum condonationes, hoc est, indulgentias concedere. *Dist. in c. Cum ex eo. de privileg.*

Quadragesimum octauum: Solus Papæ est generale Canonis condere. *c.ideo permittentes. §. Si ergo primum. 25. g. 2. Præterea in 6. & Clementinis multa alia Romano Pont. referuntur.*

Primum in c. *vt. de rescript. in 6.* solus Papa concedit, vt Beneficiarius, quamuis perpetuo ab sit ab Ecclesia ex aliqua iusta causa, fructus beneficii percipiat.

Secundum: Nullus, præter Roman. Pontif. potest renunciationem beneficii admittit; gratia alterius factam *c. deliberatione. & prohibemus. de off. iud. dele. in 6.*

Tertium: In eadem Ecclesia absque indulgentia Rom. Pontificis, nemo potest duos Personatus, vel dignitates, vel præposituras, vel Administrationes, vel officia, vel eorum altera cum Canonica simul habere. *cap. 1. de Consuetud.*

Quartum: Ecclesiæ Cathedralis administrationem nemo potest dare, nisi Papa. *c. Is cui de elect. in 6. & c. Ecclesiæ Cathedralis, de supplen. neglij. Prælat. in 6.*

Quintum: Beneficia in Curia Romana vacantia nemo conferri nisi Romanus Pontifex. *cap. 2. de Præben. in 6.*

Sextum: Episcopo adiutorem nemo dat, nisi Papa, *sa. 1. de Elect. in 6.*

Septimum: Nemo nisi Papa, concedere potest, vt Religiosus habeat plures Ecclesias. *c. Cuius singula. de Præben. in 6.*

Octauum: ij, qui S. R. E. Cardinalem hostiliter fuerint insequuti, vel percusserint, aut ceperint, vel socii fuerint facientium, aut fieri mandauerint, vel factum ratum habuerint, aut consilium dederint, aut postea recaperauerint, vel defendent scilicet, postquam missi ad penitentiam agendam ultra mare, sine Rom. Pontificis consensu redire non possunt, *c. felicit. §. cum autem. de poenit. in sexto.*

Nonum est, in cap. *Hoc consiliosissimo. de rebus Eccl. non alienan. in sexto.* Vbi vniuersi, & singuli Prælati prohibentur Ecclesias sibi commissas, bona immobilia, seu iura ipsarum laicis submittere, subijcere, seu supponere absque Capituli sui consensu, & Apostolicæ Sedis licentia speciali.

Decimum, & Vndecimum: habentur in cap. 1. de Religios. domib. in sexto: Videlicet, vt Religiosi professi in Ordinibus Regularibus, approbati auctoritate Papæ post Concil. Lateranen. sub Innocentio Tertio nullum ad professionem recipiant, loca noua non emant, & vetera non vendant, sine licentia Sedis Apostolicæ: eamdem dispositionem Romani Pontificis referuat, vel in Terræ sanctæ subsidium, vel alios pios vsus, per locorum Ordinarium, vel eos quibus ipse Papa commiserit, conuertenda. Quam tamen Constitutionem dicit Pontifex ad Prædicatores & Minores non extendi, propter euidentem vtilitatem ipsorum: nec ad Carmelitas, vel Eremitas Angustinianos, quia Concilium præcellerunt. Item, vt quamuis personæ regulares ordinem, ad quos pretenditur constitutio, possint licite transire ad alios ordines approbatos, sed non conuentus ad conuentus, sine speciali licentia Papæ.

Duodecimum: in c. 1. de Schism. in 6. Vbi Iacobum & Petrum Columenses Cardinales, Cardinalitia dignitate priuat, & aliis poenis afficit Papæ referuat.

Decimum tertium: in c. 1. de excess. Prælati in 6. Mendicantes religiosi non possunt acquirere noua loca ad habitandum, vel antiqua alienare, vel mutare, sine speciali licentia Papæ.

Decimum quartum: in Clemen. Ne Romani, de Elect. Collegium Cardinalium, sede vacante, iurisdictionem papalem exercere non potest, nisi quatenus permittit Lugdunense Concilium sub Gregorio X.

Decimum quintum: in Clemen. In plerisque, de elect. sine speciali licentia Papæ, nullus potest pastores dare Ecclesiæ Cathedrali sibi qualitercumque subiectæ; quæ Clero careat, & populo Christiano. Religiosus à Prælati suo licentiam habere non debet, vt in tali prouisione consti-

tat. Consentiens etiam si fuerit consecratus, sui Monasterii Priori Prælati subiectus manet, nec in Episcopum recipitur; nec ad aliquem honorem promouetur, & quæ contra fient, irrita decernit.

Decimum sextum: in Clemen. Dudum, de Iudiciis. Constitutum Bonifacii VIII. quæ habet, vt citationes extra dies solemnes publice factæ, mandato Papæ in Auditorio Apostolico, affixæ ianuis maioris Ecclesiæ in loco, vbi Papa, cum curia commoratur, obligent eum, qui citatur, petinde, ac si ad ipsum personaliter decressissent, & stringit Clemens V. ad eos, qui impediunt, ne ad ipsos possit citatio peruenire: & ad eos, ad quorum domicilia tutus non patet accessus.

Decimum septimum: in Clemen. Quia contingit de Religios. domibus. Legata ad pias causas facta nemo alius nisi Rom. Pontifex potest ad alios vsus conuertere, vel transferre.

Decimum octauum: in Clemen. 1. de censibus. Solus Papa concedit priuilegium Monasteriis, & Ecclesiis Religiosorum, vt liberentur ab obligatione soluendi procuraciones Legatis Apostolicis, & iura Episcopalia.

Decimum nonum: in Clemen. Cupientes, de Poenit. Vbi Papa excommunicat violatores constitutionis Decret. 1. de sepul. in 6. & absolutiones sibi referuat.

Vigesimum in Clemen. 1. de priuilegiis, in qua Papa ponit sex casus, in quibus religiosos excommunicat, & absolutionem sibi referuat. Porro casus sunt: Si Religiosi Clerici, aut laici Sacramentum vnctionis extreme, vel Eucharistia ministrare presumpserint, matrimonium solemniter, non habita super his Parochialis presbyteri licentia speciali: aut qui excommunicatus à Canone præterquam in casibus à iure expressis, vel per priuilegia Sedis Apostolicæ, concessis, vel à sententiis per statuta prouincialia, aut Synodalia promulgatis, absoluerit quemquam presumpserint, in excommunicationis sententiam incurrant ipso facto, per Sedem Apostolicam dumtaxat absoluedi. Sic ibi.

Vigesimum primum: in Clemen. Litteris, de Probationib. Vbi habetur: Verba litterarum Apostolicarum, quib. Papa proprium factum narrat, plene probant: si super illis gratia vel intentio Papæ fundatur.

Vigesimum secundum: in Clemen. 1. de Elect. Nullus nisi Papa concedere potest, vt Religiosus aliquis eligatur in Abbatem, vel Prælatum alterius Religionis, vel habitus: nam si contra fiat, est irritum & inane.

Vigesimum tertium: est apud Doctores in Clemen. 1. de celebrat. Missar. Nullus nisi Papa potest soluere clericis sacris Ordinibus initiatis ab obligatione recitandi preces Horarias diurnas & nocturnas.

Præterea in Constitutionibus, quæ extrauagantes dicuntur, quædam etiam Romano Pontifici referuntur. primum, vt nullus possit esse Comes, vel Capitaneus in locis, vel terris Romanæ Ecclesiæ ditioni subiectis, sine consensu Romani Pontificis. Extrauag. Ecclesiæ Rom. de Maior. Obedi. inter Extrauag. Ioan. 22.

Secundum: Quando aliquis recipit secundum beneficium, quod incompatible cum alio, iura vocant, & illius possessionem adeptus est, vel per ipsum stat, quo minus illud assequatur: ita vacat primum incompatible, vt illud statim dimittere in Ordinarii manibus cogatur: quod si non dimiserit, vtrumque vacat, Romani Pontificis solius est illud tunc conferre. Extrauag. Execrabilis de Præben. §. Qui vero deinceps, inter Extrauagantes Ioannis 22.

Tertium: habetur in Extrauaganti, ad Apostolatus: de concess. præben. Ioan. 22. vbi facta diuisione Episcopatum, nihil detrahi potest iuri Archidiaconi, vel alicuius alterius dignitatem habentis in Ecclesiæ Cathedrali, quæ diuiditur: nisi quod Romani Pontificis auctoritate in ipsa diuisione, vel postea fuerit constitutum.

Quartum: vt vacante Imperio nullus sibi assumat nomen Vicarii Imperatoris, vel cuiuscumque alterius publici ministri, sine peculiari Romani Pontificis consensu: & qui id non seruaerit, puniuntur, Extrauag. Si fratrum, n. sede vacante Ioannis 22.